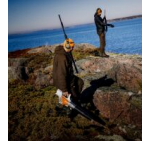

Den sekulära liberala demokratin måste stärkas

8.5 13.13

Mink och mårhund eliminerades i skärgård ska ge ejdern häckningsro

8.5 11.30

ÅLAND

Egensinniga ålänningar gör rätt i att försvara demilitariseringen men har blivit dess fripassagerare

Ruinerna av den ryska befästningen Bomarsund är i dag en sevärdhet på Åland. Befästningen förstördes av brittiska och franska trupper under Krimkriget 1854 (uppe t.h.) varefter den åländska demilitariseringen föddes i samband med Parisfreden 1856. Nere t.h.: ålänningar demonstrerar mot Kriget i Ukraina utanför Ryska konsulatet i Mariehamn. **BILD: BERTIL BERNHARDSSON/MOSTPHOTOS-EDWIN T. DOLBY & WILLIAM SIMPSON-NIKLAS TALLQVIST MONTAGE HBL**

KRÖNIKA Fredrik Sonck PREMIUM

7.5.2022 06:00

Från åländsk sida går det inte att säga att demilitariseringens pris är värt att betala, om det i första hand är någon annan som betalar det.

Häromveckan gästspelade den åländska operan *Lisbeta* på Alexandersteatern i Helsingfors, i celeber närvaro av bland annat president Tarja Halonen och Ålandsminister Anna-Maja Henriksson. Självt hade jag förmånen att strax innan föreställningen kort diskutera åländsk kultur med Barbro Sundback, veteranpolitiker och eldsjäl bakom kulturföreningen Katrina.

Det föll sig naturligt att vi tangerade det här med *egensinne*. "Hundra år av egensinne" är ju mottot för den åländska självstyrelsens hundraårsjubileum.

Ur operan Lisbeta. **BILD: TIINA TAHVANAINEN**

Man kan tycka att det är ett lite märkligt honnörsord. Synonymer till *egensinne* är till exempel *tjurskallighet*, *envetenhet*, *omedgörlighet* och *trilska*.

Inte helt positiva ord med andra ord.

Är man som jag misstänksam mot tendenser till storvulen nationalism kan man ändå vara glad att Åland inte valt något pompösare, utan ett ord som är lite motsträvigt och rentav markerar en viss självironi. Och visst kan *egensinne* också ha positiva konnotationer. Kallar man ett konstnärligt verk för *egensinnigt*, menar man i regel att det är originellt i en god bemärkelse.

Jubileumsårets *egensinne* alluderar säkert också på den berömda *ömentaliteten*: den starka, nästan överdrivna tilltron till den egna förmågan. Den *egensinniga* åländska entreprenören är närmast helgonförklarad i åländsk samhällsdebatt. Och visst kan öriket peka på statistik över välstånd, sysselsättning och hälsa som de flesta andra perifera samhällen i Norden bara kan drömma om. I vilken mån just *egensinnet* ligger bakom de fina siffrorna kan diskuteras, men många gånger kan man fråga sig om övriga Finland inte skulle ha en hel del att lära sig av Åland.

Eventuellt är den åländska framgångssagan en bidragande orsak till att politiker och debattörer "i Riket" då och då känner sig frestade att racka ner på det *egensinniga* Åland.

Speciellt provocerande verkar den åländska demilitariseringen vara, även om den ibland lite slarvigt klumpas ihop med självstyrelsen. Demilitariseringens anor sträcker sig tillbaka till Krimkriget, men lite karikerat kan man säga att när Nationernas förbund 1921 avgjorde

HBL

utvecklades, självstyrelse till ålänningarna och demilitarisering till svenskrätt. Efter andra världskriget bekräftades den kortfattat i fredsavtalet mellan Finland och de allierade.

Bomarsunds fästning bombarderas av det brittiska örlogsfartyget HMS Bulldog den 15 augusti 1854. **BILD: EDWIN T. DOLBY & WILLIAM SIMPSON**

Sedermera har självstyrelsen utvecklats på många sätt medan demilitariseringen förblivit en mer konstant omständighet: inte särskilt påtaglig i vardagen men omnämnd i festtal och framlyft som en komponent i "Ålandsexemplet" som man hoppas kan inspirera till konfliktlösning på andra håll i världen.

Personligen tror jag att Åland gör rätt i att hålla fast vid demilitariseringen och i att förutsätta att Finland och Sverige också gör det, också om (då) vägen bär mot Nato. Världen behöver nämligen just den sortens egensinne, viljan att i det längsta hedra internationella avtal och överenskommelser. I en orolig tid måste alla vidta sina försvarspolitiska mått och steg, men det gäller samtidigt att ha is i magen; att inte låta sig luras in i kapprustningens dödsdans eller snärjas av räddhågsna illusioner om att det går att beväpna sig till trygghet. Detta är inte naivitet, utan en hållning som tvärtom fordrar mod och uthållighet. Och som är långsiktig!

Problemet för Ålands del handlar snarare om värnplikten, som i praktiken inte omfattar ålänningarna. Det har inte att göra med demilitariseringen utan med självstyrelselagen, där skrivningen om tjänstgöring vid "lots- och fyrinrättningen" är uppenbart föråldrad.

Tyvärr är detta en omständighet som gjort att ålänningarna inte bara blivit demilitariseringens försvarare utan på sätt och vis också dess fripassagerare.

Åland i en krigssituation. Men då har man nog ofta tänkt sig något som en närmast teoretisk möjlighet, en slags abstraktion.

Efter Rysslands attack mot Ukraina den 24 februari är vi tvungna att föreställa oss vad rysk aggression i Östersjön kunde innebära i praktiken – och vad den finska skyldigheten att försvara Åland *rent konkret* innebär: i förlängningen att unga män (och kvinnor) från Pargas, Vasa, Korsnäs, Liljendal, Tölö, Munksnäs, Mattby och en massa andra fastländska orter kallas in till Ålands försvar. Värnpliktiga och reservister från Dragsvik har ju som bekant ofta Åland som krigstida placeringsort.

Det är alltså de här soldaterna som på kobbar och skär skulle förväntas ge sina liv för demilitariseringen. Och det är de här soldaterna som på grund av demilitariseringen förväntas dö i större antal än om öarna vore befästa och mer lättförvarade.

Här uppstår det åländska dilemman: det går inte att säga att demilitariseringens pris är värt att betala om det i första hand är någon annan som betalar det. I så fall har vi inte att göra med egensinne utan med lättsinne.

Naturligtvis är detta inte en fråga som ska individualiseras. Redan i dag väljer en del ålänningar frivillig militärtjänst medan många fastländska män fullgör sin plikt utan vapen i hand. I en rättsstat finns det möjligheter att utifrån ideologi, intresse och personlig läggning påverka hur man utför sin värnplikt. Den behöver inte vara militär.

Men det åländska privilegiet att *helt* stå utanför systemet är inte riktigt moraliskt trovärdigt. Den ursprungliga anledningen till värnpliktsbefrielsen ska ha handlat om att arméns kommandospråk är finska. Det klingar ihåligt i dag. Värnplikt i form av civiltjänst är sedan länge möjlig att utföra enbart på svenska. Och om försvarsmakten på senare år hittat lösningar för att hantera kvinnliga beväringars specialbehov, så skulle det rimligtvis gå att hitta en lösning som tillgodoser språkravet. Alternativt kunde man tänka sig att Åland utarbetar en egen modell för en åländsk värnplikt – en idé som kastats fram i den åländska debatten på sistone. Eller varför inte någon form av tjänstgöring inom gränsbevakningen?

Från åländsk sida har man länge kämpat för en ny självstyrelselag. Det har varit besvärligt att driva den processen framåt, och orsaken är nog att Finland, vackra ord till trots, är avogt inställd till att utveckla autonomi hemska mycket. Jämför till exempel med Danmarks generösare inställning till sina självstyrda områden.

HBL

och ansvar, och att vissa former av ansvar är mindre attraktiva än andra. Genom att ta initiativ till ansvarstagande genom en förnyad värnplikt kunde Åland visa prov på politisk mognad.

Fredrik Sonck Kulturchef

Beställ Veckans kulturplock!

Ett plock från Kulturen varje fredag i din e-post.

E-postadress

- Jag godkänner KSF Medias kundvillkor (www.hbl.fi/kundvillkor). Vi ger inte vidare dina uppgifter.

Beställ

4 ÄMNESORD v |

HBL DEBATT

DEMONSTRATIONER

HBL

Omtalade bilkonvojen till minne av ryska segerdagen startade från Borgå

8.5.2022 - 11.09

Rysk-finsk förening ordnar flaggkonvoj till Helsingfors på segerdagen - "Coronakritiker har bytt fokus"

27.4.2022 - 21.05 PREMIUM

HBL i Sankt Petersburg: "Putin har ingen ideologi, det är därför han behöver segerdagen"

25.4.2022 - 20.15 PREMIUM

HBL

HBL

FÖRSVAR

HBL

Åländska reservister organiserar sig – vill inte vara försvarslösa ifall av invasion

8.5.2022 - 05.00 PREMIUM

MORSDAG

HBL

Eva Wahlströms morsdagsdröm: Mys och kaffe i sängen

8.5.2022 - 06.00 PREMIUM

**Medier: Man överbord från Viking Glory -
rådiga roddare kom till undsättning**

7.5.2022 - 13.32

FINLAND

**MPK-gevären försätts i bruksförbud - hundratals snuvas på
frivillig försvarsutbildning**

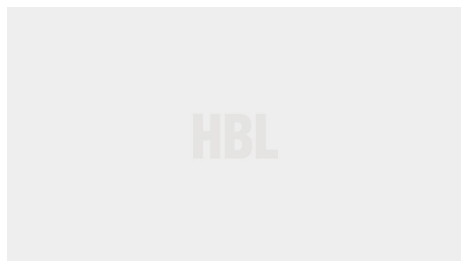
8.5.2022 - 05.00 PREMIUM

AVLOPPSSYSTEM

Bajs under Katedralskolan i Åbo innehöll sensationellt fynd

8.5.2022 - 06.00 PREMIUM

DEMONSTRATION

Elokapina blockerade säkerhetskontroll på flygplatsen

7.5.2022 - 16.00

FORMEL 1

HBL

Bottas imponerar med sitt lugn - "Vi har haft andra som flippat ut totalt bara för att något gått lite snett"

7.5.2022 - 20.36 PREMIUM

SÄKERHETSPOLITIK

HBL

Finländskt Natomedlemskap inte längre knäckfråga för Vänsterförbundet i regeringen

HBL

Mink och mårhund eliminerades i skärgården – ska ge ejdern häckningsro

8.5.2022 - 11.30

LIVE

KRIGET I UKRAINA

Liverapportering: Senaste nytt om kriget i Ukraina

7.5.2022 - 05.00

NORDEN OCH VÄRLDEN

Ukraina: Skola bombad - många döda i ruinerna

8.5.2022 - 09.26

TEATER

Essä: Kärleken var Sarah Kanes stora tema – även om stympning och lemlästning utmärker hennes pjäser

8.5.2022 - 06.01 PREMIUM

NATOMEMLEMSKAP

Kina höjer tonen om Nato-utvidgning

6.5.2022 - 21.40

BROTT OCH OLYCKOR

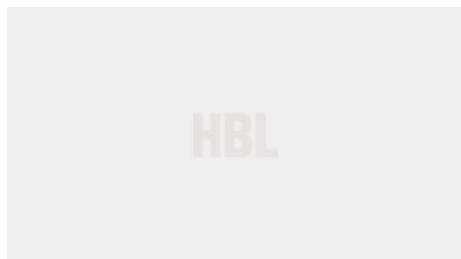
Skottlossning i Esbo – polisen misstänker dråpförsök

7.5.2022 - 20.20

Juristen svarar: Röstgiljotin kan förhindra maktmissbruk i bostadsaktiebolag

7.5.2022 - 09.00 PREMIUM

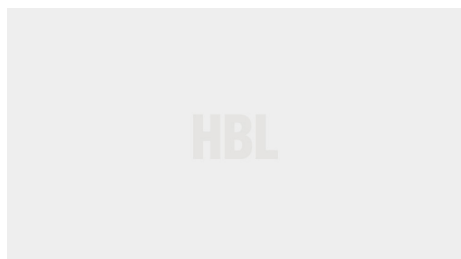
KRIGET I UKRAINA

Ukraina: Kvinnor, barn och äldre har evakuerats

7.5.2022 - 15.50

BROTT OCH OLYCKOR

Sex skadade i trafikolycka i Korsholm

7.5.2022 - 15.36

PREMIER LEAGUE

HBL

Han köper Chelsea - för knappt tre miljarder euro

7.5.2022 - 17.11

PROTESTER

HBL

”Hon tänkte på sina vänner i Ukraina och kunde inte tåga”

7.5.2022 - 05.00 PREMIUM

HBL

Ny förlust för Lejonen – "svart att bryta deras trappsystem"

7.5.2022 - 19.40

HBL

VÄRLDSHANDEL

HBL

Intervju: Utan regler: djungelns lag

7.5.2022 - 15.30 PREMIUM

BK-46

HBL

BK-46 fick ge sig i första finalen - Dicken tog segern i Karis:
"En match i taget"

7.5.2022 - 18.48 PREMIUM

RÄTTSFALL

HBL

6.5.2022 - 19.35

MORSDAG

HBL

Helsingforsläraren Carina Kaksonen får morsdagsmedalj:
"Det är från min egen mamma jag fått allt"

7.5.2022 - 05.00 PREMIUM

SOMMARPRAT

HBL

Eva-Lott Björklund är lyssnarnas sommarprat

7.5.2022 - 12.00

SPRÅK

HBL

Folktingets ordförande kritisk till att ministerier glömm

7.5.2022 - 15.28

HBL

LEDARE

Tommy Westerlund: Folket kan ge kyrkan skjuts

KYRKAN 7.5.2022 - 11.00 PREMIUM

HBL

KOMMENTAR

Krister Uggeldahl: Från Ryssland – och Karleby – med kärlek

JUSSIGALAN 6.5.2022 - 23.37 PREMIUM

HBL

HBL

USA-miljardären köper Chelsea - för rekordbelopp

7.5.2022 - 08.49

BROTT OCH OLYCKOR

HBL

Brand hos Valmet i Jyväskylä - invånare uppmanas hålla sig inomhus

7.5.2022 - 13.50

PEDAGOGIK

HBL

Satsningar på mångkultur i skolorna landar ofta fel - ”icke-vita elever får representera det mångkulturella”

7.5.2022 - 05.00 PREMIUM

STAFETTKARNEVALEN

HBL

Krista ledde sin hejarklack till seger, Linda måste välja mellan final och fotbollsmatch

6.5.2022 - 13.00

ÅLAND

HBL

Rumänska tredje vanligaste språket på Åland

6.5.2022 - 12.28

HBL

ANALYS

Ingemo Lindroos: Vem vinner slaget om siffrorna under tvisten på arbetsmarknaden?

7.5.2022 - 09.00 PREMIUM

BARNMUSIK

HBL

MILITÄRPARAD**HBL****HBL i Moskva: ”Ovärdigt att fira Segerdag medan vi krigar i Ukraina”**

6.5.2022 - 09.22 PREMIUM

Ryssar hetsar sina landsmän i Finland och uppmanar till vapen inför segerdagen, berättar journalisten Jessikka Aro

5.5.2022 - 11.51 PREMIUM

HBL**KRIGET I UKRAINA**

HBL

Tio veckor av lidande – Ukrainakriget i korthet

6.5.2022 - 17.10

Hotet: "Ryssland blir kvar här för alltid"

6.5.2022 - 16.10

HBL

DEMONSTRATIONER

HBL

Polisen: 65 demonstranter gripna efter Elokapiņas protest i Helsingfors

6.5.2022 - 23.18

KRIGET I UKRAINA

HBL

Nu är rubeln värd mer än före kriget – här är orsaken

6.5.2022 - 09.44

Insändare: Hemvärn kunde vara en lösning på Åland

ÅLAND 6.5.2022 - 19.19

LIVSMEDELSPRISER

Det är här är dyrt just nu - priset på kaffe stigit med 40 procent

5.5.2022 - 15.42

THRILLERDRAMA

Filmrecension: En incel och hans bomber

6.5.2022 - 05.58 PREMIUM

LÄRARSTREJKEN

HBL

Lärare vägrar ta mer jobb för samma lön

6.5.2022 - 15.34

DATASÄKERHET

HBL

Gör så här om du fått suspekt e-post från Grankulla

6.5.2022 - 13.48

HBL

Extrem värme "testar gränserna för överlevnad"

6.5.2022 - 20.32

HBL

KOMMENTAR

Anna-Lena Laurén: Fejknyheter om finsk "eskalering" sprids i Ryssland

HBL

**Pensionärsgympa hör till Camilla Richardssons nya rutiner –
samma fenomen är bekant för många motionslöpare**

6.5.2022 - 18.48 PREMIUM

KRIGET I UKRAINA

HBL

Från Kiev till Rödbergen – Olena Koptiuch orkar vidare när hon ser familjen le

6.5.2022 - 16.01

HUSDJUR

Katthandeln på nätet går het inför sommaren

6.5.2022 - 10.15

FORMEL 1

HBL

F1-feber i Miami – men Ecclestone är kritisk

6.5.2022 - 16.19

STÅUPP

HBL

Ari Eldjárn skämtar om Norden och Finland är favoritlandet

6.5.2022 - 13.40 PREMIUM

HBL

Fredagen kan bjuda på nytt varmerekord

HBL

6.5.2022 - 08.05

HBL

LEDARE

Torsten Fagerholm: Fredens öar, små gröna män

ÅLANDS DEMILITARISERING 6.5.2022 - 10.00 PREMIUM

SKOLOR

HBL

Steinerskolan i Helsingfors ska jämnas med marken: "Mer än en gammal skolbyggnad som försvinner"

6.5.2022 - 06.50

GRANKULLA

Grankulla stads e-post kapad - stadsdirektören varnar

5.5.2022 - 19.52

FENNOVOIMA

HBL

Pyhäjokiborna ger inte upp hoppet

6.5.2022 - 06.00 PREMIUM

Professor: Det finns ingen ekonomi i kärnkraftsbyggen

5.5.2022 - 19.00 PREMIUM

HBL

KOMPONENTBRIST

HBL

HBL

Stor efterfrågan på värmepumpar - "Ingenting blir och stå i lagren just nu"

6.5.2022 - 05.00

EUROVISION SONG CONTEST

HBL

Ingen överraskning om Ukraina vinner Eurovisionen

5.5.2022 - 15.59

HBL

Arbetet "så gott som klart" – så här går en Natoansökan vidare i praktiken

5.5.2022 - 17.21

Ledare: Finland och Sverige spurtar in på Natomålrakan – viktigt att Norden visar sitt ovillkorliga stöd

5.5.2022 - 16.30 **PREMIUM**

HBL

HBL

Ishockeyförbundets ordförande Nummela: Våra riktlinjer i förhållande till Ryssland är väldigt klara

5.5.2022 - 21.00 PREMIUM

UTESERVERING

HBL

Sandvikstorgets uteservering uteblir

Efter många år på sparlåga blommar Tölö torg upp med många nya uteserveringar

30.4.2022 - 11.00 PREMIUM

HBL

BEFOLKNING

HBL

Snart går Esbo över 300 000 invånare - växer mest i hela landet

5.5.2022 - 18.35

PAULIG

HBL

Paulig hittade köpare till Rysslandsverksamheten

5.5.2022 - 19.19

KYRKLIG VIGSEL

HBL

HELSINGFORS

HBL

Ny bok: Förhållandet mellan Jan Vapaavuori och Sanna Marin var iskallt

5.5.2022 - 14.45

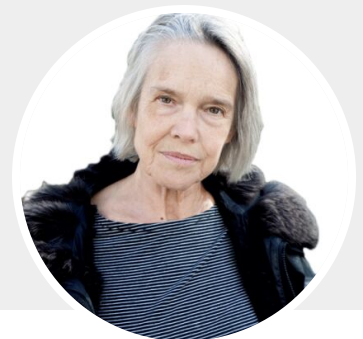
HÅLLBARHET

HBL

SFP stoppar lagförslag – Anna-Maja Henriksson viftar bort kritik om kappvändning

5.5.2022 - 08.48

HBL

KRÖNIKA

Merete Mazzarella: Att bränna Koranen är inget "yttrande", utan snarare regelrätt trakasseri

STAFETTKARNEVALEN

HBL

Söderkullas pojkar försvarar sin tre år gamla silvermedalj

5.5.2022 - 05.00

REDERIER

HBL

Tom Pippingsköld ny vd för Finnlines

5.5.2022 - 16.56

CORONAVIRUSET I FINLAND

THL:s nya direktiv: Äldre som behöver hjälp hemma får fjärde vaccindos

5.5.2022 - 11.42

NORDEN OCH VÄRLDEN

WHO: 15 miljoner döda under pandemin

5.5.2022 - 15.37

ÅLANDS DEMILITARISERING

HBL

Kommerserådet Wiklöf om tillfällig militär närvaro på Åland: Bättre att vara förberedd än att inte vara det

5.5.2022 - 06.04

FOTBOLL

HBL

Linda Sällström riskerar att missa EM – men ser en strimma ljus i skademörkret och stortrivs i Sverige

HBL

Paasikivi om den ryska reklamkampanjen: Vill påverka Natodebatten – Mannerheim möjligt finländskt offer

4.5.2022 - 20.30 PREMIUM

FINLAND

HBL

Esbo satsar ytterligare 45 miljoner på Hagalunds simhall – bevarar den skyddade arkitekturen

5.5.2022 - 11.30

MUMIN

HBL

Urpremiär för Muminoperan på svenska: "Vi vill hedra språket och ikonerna Tove Jansson"

5.5.2022 - 05.59

HBL

KOMMENTAR

Anna-Lena Laurén: Kremls kampanj mot Astrid Lindgren är bara början – Finland står på tur

PROPAGANDA 4.5.2022 - 12.00 PREMIUM

HBL

KOMMENTAR

Jonas von Wendt: Real Madrid = Rocky Balboa

HBL

KRÖNIKA

Barbro Enckell-Grimm: Nationalteatern är något av det mest otilgängliga jag är med om i min vardag

TILLGÄNGLIGHET 5.5.2022 - 05.58 PREMIUM

ELOKAPINA

Elokapina drar ut på gatorna igen

4.5.2022 - 16.07

LIVSMEDELSPRIS

HBL

Olli Wikberg ser inte Mats Nylunds karteller

5.5.2022 - 05.00

VIGSEL

Allt fler församlingar viger samkönade par - domkyrkoförsamling nyaste tillskottet

4.5.2022 - 19.45

KRIGET I UKRAINA

HBL

Läkaren Kariantti Kallio tillbringade flera månader i krigets Ukraina: De civila har ganska brutala skador

4.5.2022 - 19.28 PREMIUM

ARKITEKTUR

HBL

Wivi Lönn var pionjär bland kvinnliga arkitekter men mötte motstånd bland männen - "Gift bort flickan"

NÄTHANDEL

HBL

Finlandssvenska Mjuk tar in nytt kapital och vill växa i Europa

4.5.2022 - 17.24 PREMIUM

KULTUR

HBL

BROTT OCH OLYCKOR

HBL

Polisen om Brändögisslan: Pojken hotades med vapen och bands fast i ett träd i Sibbo

4.5.2022 - 10.37

HBL

KRÖNIKA

Sylvia Björn: Är du död? Öppna chatt med kundtjänst nedan

AI 4.5.2022 - 07.00 PREMIUM

INFLATIONEN

HBL

Fed dubbelhöjer räntan i kamp mot inflationen - största höjningen på 20 år

SÄKERHETSPOLITIK

Norska statsministern: Finsk och svensk Natoansökan kan godkännas rekordsnabbt

4.5.2022 - 13.35

POLLENSÄSONGEN

Snorets färg kan skilja allergi från covid

4.5.2022 - 10.18

HBL

Insändare: Demilitariseringen är en enorm strategisk tillgång för Ryssland

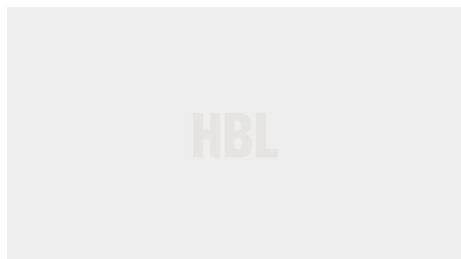
ÅLAND 4.5.2022 - 17.17

KRIGET I UKRAINA

Räddade från Mariupol vittnar om ett helvete under jord: "Trodde aldrig vi skulle få komma hem"

4.5.2022 - 14.27

NORDEN OCH VÄRLDEN

Norge: E6 invid tunnel stängs av efter skred

4.5.2022 - 17.25

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDEN

Myndighet: Fackets kampanj försvagar patientsäkerheten

4.5.2022 - 17.49

KRIGET I UKRAINA

HBL

Timotjuks resa från nationalhjärte till landsförrädare

4.5.2022 - 10.30

HELSINGFORS

HBL

Viktig trafikändring väntar för invånarna på Busholmen

3.5.2022 - 14.05

HBL

HBL

Norska stjärnan petad från landslaget efter hälsobekymren- chocksiffrorna väcker diskussion i Norge

4.5.2022 - 14.52

HBL

En obunden liberal borgerlig tidning

Besöksadress:

Mannerheimvägen 18
00100 Helsingfors

Växel: 09 125 31

E-post: fornamn.efternamn@hbl.fi

Prenumerationer och Kundservice: 09 125 35 00 , pren@ksfmedia.fi

(mån-fre kl. 8.00-12.00 och 13.00-16.00.

På onsdagar stänger kundservice kl. 15.00)

Annonser: 09 125 35 58, annons@hbl.fi

Erja Yläjärvi Chefredaktör och ansvarig utgivare

Lena Skogberg Biträdande chefredaktör och redaktionschef (Kultur och samhälle)

Gunilla Celvin Redaktionschef (nyheter och sport)

Steffen Ørsted Redaktionschef (visuellt och utveckling)

Nyhetstips: 09 125 32 22, nyheter@hbl.fi

Insändare: [Skriv din insändare här](#)

HBL

KSF Media ger ut Hufvudstadsbladet, Västra Nyland, Ostnyland och HBL Junior. KSF Media ägs av Konstsamfundet.

[Jobba hos oss](#)

Dataskydd: Hantera dataskydd